

Naar buiten

^^ Grote zilverreiger © Wim Dirckx ^ Winterzicht © Dirk Wybo

Romantiek

in het winterbed van de IJzer

Vergeet *cocoonen* bij een knetterend haardvuur. Echte winterromantiek beleef je buiten, tijdens een verkwikkende wandeling in de IJzervallei. De Blankaart vlak bij Diksmuide heeft alle troeven om haar bezoekers in vervoering te brengen: een sprookjesachtige geschiedenis, een postkaartlandschap en een spektakelshow met internationale vliegkunstenaars.

Tekst: Hendrik Moeremans

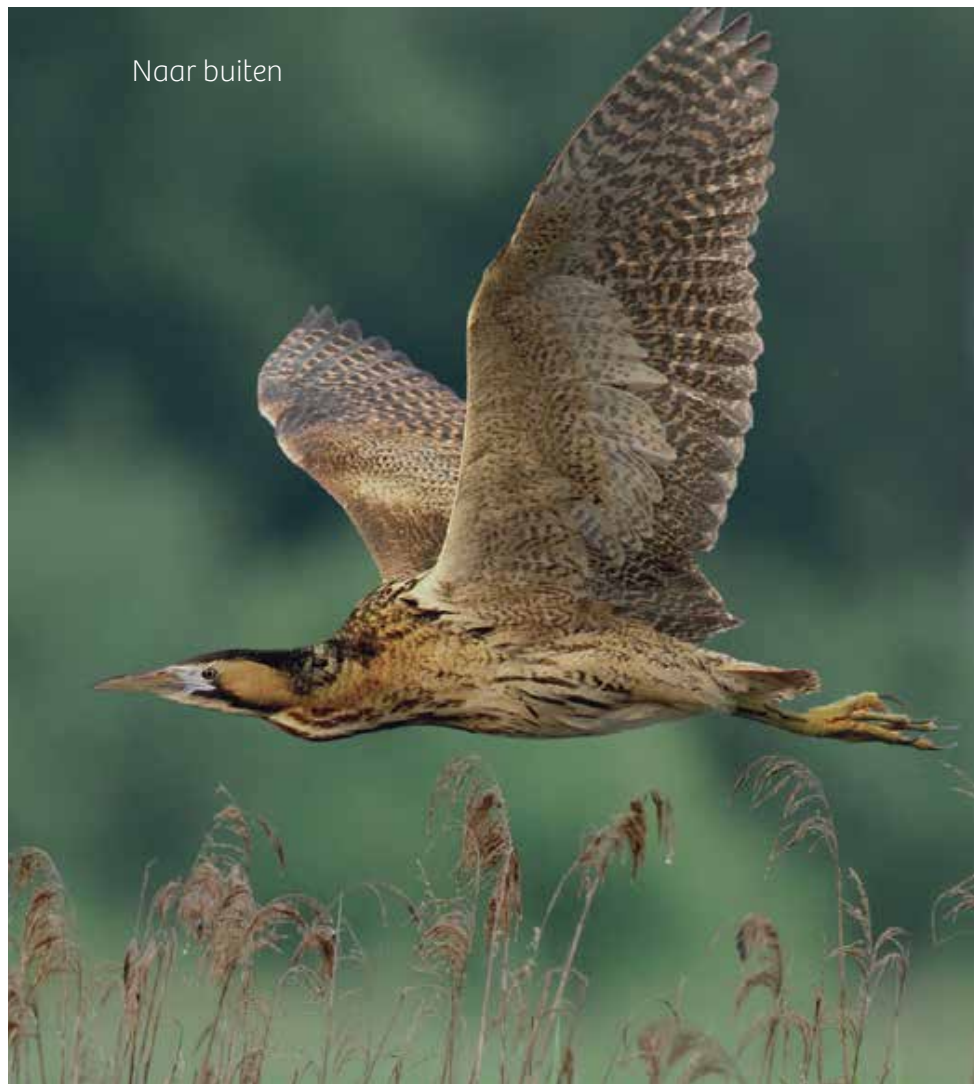
Hoe onlosmakelijk water en de Westhoek met elkaar verbonden zijn, merk je pas echt wanneer je met je rubberlaarzen in de moeras-

sige hooilanden van de Blankaart staat. Het mooiste stuk van de IJzervallei ligt op minder dan drie meter boven de zeespiegel en komt in de winter en na felle regenbuien geregeld onder water te

staan. “Die overstromingen zijn een zegen geweest”, vertelt Guido Vandembroucke van Natuurpunt De Bron, die zich samen met zijn team ontfermt over het beheer van het gebied. “Omdat het

Eenden en ganzen op de Blankaartvijver © Sofie Butaye

Roerdomp © François Van Bauwel

terrein zo nat is, bleef het gespaard van intensieve landbouw, industrie en bewoning”, legt Guido uit.

Terwijl we over het plankenpad lopen dat zich tussen een wilgenrij en de grote Blankaartvijver slingert, valt op hoe weids en ongerept het hier is. Aan de horizon rijst de eenzame IJzertoren statig boven het vlakke postkaart-landschap uit. De wind speelt in de rietkragen langs de oevers van de vijver, stille rimpels glijden over het water. Maar al dat water heeft meer gered dan het landschap alleen. Doordat de IJzer vrij kon overstromen en een winterbed kreeg in de Blankaart, bleven de bewoonde gebieden gespaard van het wassende water.

ER WAS EENS

Een belangrijke waterbuffer of niet, wellicht was het voor de Blankaart anders gelopen als baron Gustave de Coninck er niet geweest was. Toen de edelman in 1863 de oude turfongingsput van de Blankaart en het omliggende moeras kocht om er een kasteel neer te zetten, legde hij zonder het te weten de basis van een van de meest waardevolle natuurgebieden van Vlaanderen. De baron was een volbloed romanticus: hij sierde zijn kasteeltuin met een gietijzeren boogbrugje en liet in het midden van de oude turfput een île d’amour aanleggen. De erfgenamen van de baron wilden de natuurpracht in hun achtertuin bewaren en voor iedereen openstellen, en zo kwam het domein in

handen van Natuurpunt. In het romantisch landgoed huist vandaag het bezoekerscentrum De Otter.

VLEIGSHOW MET INTERNATIONALE VEDETTE

Dé attractie van de Blankaart is de spectaculaire vliegshow. Het hele jaar door zijn de vijver en de omliggende graslanden een eldorado voor weide-, riet- en watervogels. Die komen van heinde en verre: van Nova Zembla tot Zuid-Afrika. “Vooral in de winter is het hier betoverend”, weet Yvan Cauwenberg van het bezoekerscentrum. “Dan krijgen we hier ook veel buitenlandse vogelaars over de vloer.” Het is niet gelogen: het schouwspel dat je vanuit de nieuwe vogelkijkhut te zien krijgt, is adembene- ➔

mend. Tienduizenden kolganzen, dertigduizend smienten, honderden slobenden, wintertalingen, pijlstaarten en grote zilverreigers: allemaal scheren ze over de Blankaartplas door het luchtruim. “Gegarandeerd krijg je hier spectaculaire zwermen te zien”, zegt Guido. “En met wat geluk zie je een roerdomp in het riet.” “Of hoor je hem”, vult hij lachend aan. Want de bruine reigerachtige is een meester van de camouflage, maar klinkt als een dreunende misthoorn. Omwonenden noemden de vogel daarom “het spook van de Blankaart”. Plots schrikken we op door een hels kabaal. Niet ver van het liefdeseiland van de baron vliegen zilveren spetters op in het avondlicht. Kanonschoten? “Vissende aalscholvers”, stelt Guido me gerust.

Honderd jaar geleden moeten hier echte kanonnen gebulderd hebben, het nabijgelegen Woumen lag vlak aan het IJzerfront. “Dit voorjaar kan je fietsen in het spoor van de Grote Oorlog”, verklaart Yvan. Onderweg maak je kennis met de internationale trekvogels die het gebied zo bijzonder maken, maar ook met de vaak vergeten vreemde vogels die hier aan de zijde van de geallieerden kwamen strijden: de Zouaven, Congolezen en Senegalezen.

DE GROOTSTE IJSPISTE VAN VLAANDEREN

Hoe fascinerend de geschiedenis van de Blankaart ook is, de toekomst heeft nog meer in petto. De Blankaart en de gebieden van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) zullen meer dan 1000 hectare natuurgebied vormen in de IJzervallei. De inrichtingswerken van de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) gaan de natuur nog waardevoller maken. Door het hier en daar nog drassiger en waterrijker te maken, hopen Guido en zijn team ervoor te kunnen zorgen dat de roerdomp hier opnieuw komt broeden. En de beheerders koesteren nog een ultieme droom: dat de otter er ooit terugkeert.

Water is het sleutelbegrip van de Blankaart. Wil je de streek te voet verkennen? Trek dan zeker rubberen laarzen aan. Vergeet ook je verrekijker niet om optimaal van de vliegshow te genieten. In periodes met veel regen zijn delen van het gebied moeilijk toegankelijk. Na een lange regenperiode contacteer je best vooraf het bezoekerscentrum. Heeft het gevroren? Ook dan is een uitje naar de Blankaart een prima idee. Ondergelopen weilanden en vaarten bevroren snel en maken van de IJzerbroeken de grootste ijspiste van Vlaanderen.

Winters genieten ...in de IJzervallei

De Westhoek heeft in elk seizoen voldoende te bieden voor een heerlijk weekend weg.

De Esenkasteelhoeve vormt samen met het kasteel een groene oase achter het kasteel van Esen. Vanuit de hoeve heb je rechtstreeks toegang tot de wandelpaden van het kasteeldomein. In de ecologische tuin zijn er veel wilde hoekjes natuur waar je op elk moment ongestoord kan neerstrijken om te genieten, een boek te lezen of tot rust te komen. In een nieuwe energiezuinige houtskeletbouw bevinden zich de gastenkamers waar 12 mensen kunnen logeren. Een verblijf op Esenkasteelhoeve is de ideale basis om Diksmuide, de Westhoek en de Westkust te verkennen.

Meer info en reservaties:
Esenkasteelhoeve,
Cardijnlaan 1B, 8600 Diksmuide
www.esenkasteelhoeve.be